

DEO OPTIMO MAX.

UNI ET TRINO.

VIRGINI DEIPARÆ, ET S. LUCÆ

Orthodoxorum Medicorum Patrono.

QUÆSTIO MEDICA,

QUOD LIBETARIIS DISPUTATIONIBUS

manè discutienda, in Scholis Medicorum, die Jovis decimâ

Januarii M. DCC. XXXII.

M. CLAUDIO VERGNÉ,

Doctore Medico, Præside.

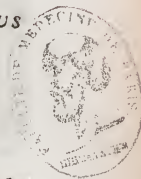
An Variolis Narcotica?

I.

MORBORUM medicatrix Naturâ hostem ipsa sæpè propriis Marte debellat. Hic Sanguine turgidiora vasa ex Naturâ voto disrumpuntur, & solvitur Plethora. Illic Naturâ viribus subacta morbi materies, & ad coctionem deducta, vomitu rejicitur, aut expulsa bronchialibus secreta glandulis, vel in intestina depluens alvo subducitur, mox sudorum subit canaliculos, interdum urinæ viis amandatur foras, quandoque in Pus conversâ abscessu defluit, demum ad Cutem demissa, cutaneis eruptionibus originem præbet. Hos Naturâ motus diligenter observare, sedulo imitari, sapienter dirigere, Medici officium est. Ardua sanè res & difficultatum plenissima; nunquam tamen periculosa magis, quam cum Variolis apparentibus ad Cutem Natura vergit. Hujus itaque Morbi mores & ingenium scrutetur Medicus, illius perquirat exordia, observet exitus, ut Naturam legibus mechanicis obsequentem, arte suâ quæ legibus mechanicis imperat, datâ occasione juvet, moderetur, cohibeat, Naturâ nomine, Sistalticam fibrarum corporis organici virtutem intelligas, fluidorumque motus. Hæc sunt vitæ organum, sanitatis tutela, morborum principium, & sanationis instrumentum. His positis & vigentibus, ponitur vitæ, vigetque sanitas; his malè affectis, terris incubat ægritudinum numerosa cohors; his rectè administratis prudenterque directis, en habes potentissima artis salutiferæ præsidia. Variolosa humorum diathesis delicatissimas corporis fibrillas moleste vellicat; Præsto adest vasorum sistaltica virtus, morbi fomitem impugnatura, ingeminant oscillationes, pulsant validius arteriæ, attenuatur humor, ad exilissimos Cutis rubulos amandandus. Hic Naturâ mireris artificium & imiteris. At si uberior, acriorve morbi materies potentius stimulet, si natura irritationis impariens inconsideratè tumultuetur, ita ut, omnibus suis deque versis, humor ad cutem propellendus, vel caput impingat, vel aggrediamr pectus, vel in intestina feratur præceps, jam non minister oriosulve spectator esto, sed ducis & magistrî personam indue. Uno verbo ea adhibenda sunt in Variolis remedia, quæ meditatam à naturâ morbificæ materiæ secretionem juvare, quæ eruptioni favere, quæ symptomata compescere valent.

II.

VARIOLÆ diuini Morbi genus. Vere & Autumno potissimum ingruit. Hoc omnibus insensum hominibus, pueros frequentius at benignè magis, adultos, senesque ferocius aggredietur. Febris adest inflammatoria, pulsus duritie, ardore cutis dignoscente? Hanc præcel-

serunt rigor & horror? Comitatur lumborum, capitisque dolor ingens? Nausea & vomitu torquetur ventriculus? Convulsivis motibus agitur puerilis ætas? adulta sudore diffuit? Variolas imminere puta. Interim continuo furore sævit febris, non ante tertium quartumve diem remissa. Tunc febris ardore subacta morbi materies separatur à sanguine, eliminatur ad peripheriam, cutemque punctulis rubentibus distinguit, in facie, collo, pectore, manibus, & reliquo corpore prodeuntibus. Hæc pustularum rudimenta crescunt in dies, crescente pariter, quæ ægrum valde premit, faucium dolore & angustia. Mox pustularum interstitia, totamque cutem invadit inflammatio: sic inflammata cute arctantur perspirationis spiracula, & universa tumescit corporis superficies. Assidui inflammationis comites, rubor, sensibilisque dolor per omnem habitum diffunduntur, denud suscitatur ac recrudescit febrilis æstus. Hujus motu & calore, qui devios cutis canales subierat sanguis, inflammationis parens, sensim alteratur, coquitur, puris acquirit indolem, albescunt pustulæ, maturantur. Jam sedata inflammatione deservescit ignis, suus redditur Perspirationi exitus, detumescit facies, detumescunt artus, & pustulæ exsiccatæ decidunt, relictis attonubentibus vestigiis. Multitudo pustularum morbum constituit, non quidem specie, sed symptomatis & periculo longè diversum. Discretum Variolarum genus placidè ut plurimum sua absolvit tempora, at si confluant pustulæ, copiosissima morbi materies ad cutem magno flumine prorumpens, vix omnis ab eâ contineri potest, & intus refluit malorum iliadem suscitatura. Denfiori pustularum numero, inflammatione vehementiori, majora impedimenta necuntur perspirationi, quæ si uberissimo salivæ profluvio, & enormi capitis, manuumque intumescentiâ non compensetur, de ægro conclamatur. Medicus igitur, Naturæ sedulitatem, quæ hæc in discretis variolis morbi fomitem digerit, separat à sanguine & foras eliminat, sectari debet & emulari, sed dum copiâ materiam morbificæ lacerata, suarum ipsâ legum obliviscitur natura, & (ut in confluentibus accidit) sævit absque normâ, ipsam moderari debet ac dirigere.

I I I.

NARCOTICA, ex Papaverum genere potissimum resumenda, Populis Orientalibus ad Animi securitatem, suavitatemque vitæ, nobis ad ægotantium levamen usurpantur. Multiplex eorum usus. Errat qui ea sopori consiliando præscribit tantum. Languentes excitare corporis vires, tumultuantes compescere Narcoticorum est. Stricta relaxant, laxata constringunt, obstructa referant, emolliunt rigida, amissum partibus restitunt tonum. Disparium effectuum principium idem, prudentia Medici, qui ea sæpius rariùve, largiori vel parciore dosi, non tam officialis mensuræ, quam corporis habitû ratione subministrat. Opium corrigere frustra tentares, nullius particeps vitii, alterari non amat. Præstat quale profertur à Naturâ, sordibus repurgatum. Alis tamen medicamentis, Bechicis, Stomachicis, Histericis, &c. aptè sociatur. Sic Theriacâ, Laudano liquido Sydenhami, Diafordio, Pilulis de Cynoglossâ, & pluribus aliis feliciter instruuntur officinæ. Horum exhibitâ parciore dosi, statim, velut jubente Medico, enormes cruciatus, pertinaces vigilie sedantur, placidâ quietudine & exoptato sopore subsequuntibus. Mirabilis istius energie causam quæris? Experimentiam consulas, primarios Opii scruteris effectus. Hujus quarta grani pars, vix conspicua, vix cum corporis humani mole comparanda, inordinatos ipsius motus compescere valet. Virtus anodyna omnes sese diffundit in artus. Quanta partium subtilitas! Quanta divisio! Corpora diuturno Narcoticorum usui assuescunt, fluidiori & floridiori, etiam post mortem, replentur sanguine; assumptis *Opitiis* altius micant arteriæ. Quid inde? Narcoticum Opii sulphur summæ volatilitatis & æthereæ tenuitatis particeps, sanguini immixtum, ipsi tenuitatem, raritatemque conciliat. Hinc non immerito resumendæ Narcoticorum proprietates, pro variâ dosi aut corporis dispositione, diversæ vel etiam oppositæ. Attenuato Sanguine, uberior adest spirituum proventus, eodem rarefacto, collapsi vasorum parietes discedunt, solida inter & fluida restituitur æquilibrium, & nimis evacuationibus dejectæ resocillantur vires. Subtiliori facto Sanguine, qui in arteriolarum capillamentis hæreat humor jam venis faciliè transmittitur, & sublata obstructione tollitur dolor obstructionis comes. Restituto liquorum motu, cessat, quæ ab impeditis distractivæ nervis oritur convulsio. Num largiore dosi ulterius attenuatur, rarefcitque Sanguis? Magis dilatantur arteriæ, & comites comprimunt nervos. Sic spirituum tumultuantium cohibetur impetus, membranarum spasmodica tensio resolvitur, exquisitior eorum obdunditur sensus, omnia reducuntur in ordinem. Hæc proprietatum varietas plurimis in morbis Narcotica commendat, ne exceptis quidem variolis, in quibus humoris morbifici secretionem juvant, eruptioni favent, symptomata compescunt.

SCRETIONES in sano corpore non nisi lentiori humorum ad secretoria apellentium motu, & inductâ quadam quiete periciuntur. Ne putes aliter *Variolosum* humorem fecerint posse. Quietis opus est ut heterogeneæ secedant particulae. Hinc patet sedantis medicamenti necessitas, dum sæpè primaria Variolarum febris, magis quàm par est sapiens, aut diutius producta, omnes succos tumultuosè agitât, fecernendos confundit & immiscet, eosque rapido torrente cum reliquâ sanguinis massâ abripiens, cutaneis subripit ostiolis. Sed quid melius quam *Opiata* abnormes istos cohibebit motus? Num crassior fluidorum consistentia hos vehemens naturæ conatus suscitavit? Narcotica medicamenta omnium maximè attenuantia, crassos humores placide digerendo, omnia compefcent. Num à sanguinis acedine stimulata sic furit vasorum sistaltica virtus? Narcotica ipsorum spasmodicam tensionem resolvunt, & anodynâ virtute adversus acrium morbus ipsâ præmuniunt. Perinde fit ac si mitis esset humorum indoles; sic turbulenti sedantur fluidorum motus, sic fallitur deleteria humorum vis, sic Narcoticis prudenter administratis eò reducitur febrilis æstus, ut cum Variolarum materiæ coctioni suffecerit, ipsius secretionem non pervertat. At in Variolis Cardiaca prædicat, Cardiaca postulat præjudicata opinio vulgi dictaturam in Medicinâ ambientis. Sed eni adest in Opio Cardiaca virtus eò præstantior, quod dum Cardiacorum emulatur doses, ipsorum nefciat incommoda. Dum enim sanguinem attenuant *Opiata*, dum morices foveant corporis vires, simul cuti molliorem & laxitatem conciliant, undè appellentibus cedere possit liquoribus. Quid consilii est sanguinem fortiter cogere versis Cutem, si nimis stricta non relaxetur? Vis igitur Variolarum eruptioni favere? *Opiata* porrigere. Hac votis obsequenter, non humores validiores impetu propellendo, non ardorem & æstum quibus convelluntur omnia excitando, sed sedando, sed Spasmodum removendo. Quid faciei manuumque tumori salutaris, quid Pyralismo alteri eruptionis vicario felicius opitulabitur? quàm ea quæ & cutis renitentiam tollunt, & salivæ conservant fluiditatem, amissamve restituere valent. Inordinati fluidorum morbis expende pericula, quantum eruptionis felicitati adversatur: Hic exilium cutis tubulorum repagula superans, crudam humorum colluviem vi extrudit, illic omnem sanguinis massam ita subigit, ut in Variolas fere tota prorumpat. Par utrinque discrimen. Confluunt Variolæ, quæ secus distinctarum numero adscribi potuissent. Observatione constat eò magis confluerè Variolas, quò citius aut crumpunt ipsæ, aut erumpere coguntur. Quidni igitur, luadente prudentiâ, pustularum multitudini præciditur ansa? Quidni ea usu veniunt medicamenta quibus turbas & tumultus componere darum est? Horum ope, quiete inductâ, non affatim nec uno impetu ad cutem tumultuose ruit excernendus humor, sed sensim quâ proportionè coctus secretionem, eadem amandatur foras. At quietis nomine non intelligas Naturæ resolutionem. Naturæ vires non enervat Opium, moderatur tantum & detrahît quod superest, si rectè præscribitur.

V.

PESSIMUM in Variolis confluentibus symptoma Putrida febris. Hæc circa undecimum morbi diem accedens, ægrum in sanitatis portu sæpe perimit. Hujus causâ multitudo pustularum. Cum enim maturaverunt Pustulæ, retris uberrimisque vaporibus ægrum undique obvolvuntibus, tum puris copiâ, quam resorbent oscula venarum, inficitur sanguis, frebiles accenduntur motus, stipantibus calore, jactatione, delirio, anxietate, suffocatione molestissimis, donec veneno prostrate succumbant vires. Sed nonne hic suam conferent symbolam Narcotica? Ita sane nec medicorum. Quæ confluentibus Variolis occurrunt *Opiata*, eadem, laxatâ cute, puri faciliorem concedent exitum, efficientque ut in venas parcius refluxat; imò si pus refluxerit, dum spirituosam diathesim humoribus conciliant, adversus virulentam illius indolem viscera protegent. Imminencia à calidiori regimine inspicias mala, sedantium Anodynorum que resplendebit utilitas. In Variolis ad cutem Naturam vergere, sudoribus ægros diffilere vident, hæc vià propellendam esse morbi materiam clamitant, qui licet in Medicinâ parum sapiant, plurimum tamen se sapere credunt. Stragulis obruntur ægri, exulat venæ sectio, calidiora affatim exhibentur medicamenta; quid inde? nimium incitatur citò fatiscunt ægri vires, uberrimi sudores exprimuntur, & cum tempore suo coctus morbosus humor eliminari deberet, jam crassior, & effæto pulsus robore, contractam calidior regimine cutem permeare nequit. Nunquid hæc damna reparare & avertere valent *Opiata*, quæ humoribus subtilitatem, membranis flexilitatem conciliare possint? Sapius, immixtis calidioribus particulis & calidiori regimine, tanquam igne

4

supposito, supra modum effervescit sanguis, undique quā data porta ruens, viscerum vascula perumpit, aut in ea impactus hæret. Hinc acutissima progerminant symptomata, pertinaces vigiliæ, delirium, Phrenitis, Coma, Spurum sanguinis, niçlus cruentus, Diarrhæa, maculæ purpureæ. Hæc, quibus regnare temperato, diluenti & anodyno obviam ire satius fuisset & facilius, non aliter quā iteratis largioribus Narcoticorum dosibus vinci se patientur. Sic enim moderatā sanguinis ferocia, effranique tumultu composito, sic resolutis stagnantibus fluidis, sic sedato corporis habitus Erethismo, placidus circulationis restituitur ordo, crudelia fugam capessunt symptomata, nativæque versùs peripheriam determinationi obtemperat *Variolosa* materies. Non minori cum successu, refrigeratis intempestivè ægrotantibus, subvenient *Opiata*. An externo frigore percussæ protrudendæ sunt Variolæ? inductam à frigore cutis stricturnam removebit vis Opii Antispasmodica. An Venæ sectione aut Catharsi inconsultè celebratis, resolutæ jacent ægri vires? viribus reparandis & eruptioni promovendæ mirè confert frequenter repetita, parciore *Opiati* dosis. Cæterum ne credas Narcotica omnem curationis implere paginam, quanto præstant opportune adhibita, tantò functionaria sunt si ægro non rite præparato porrigantur. Proderit diluens refrigerans que vicus. Proderit linteorum mutatio, & reliquus ardorem, inflammationemque temperans apparatus. Proderit blandā Catharsi ad Intestina derivare uberiores puris copiam, quæ venas subiens, Putridæ febri ortum præbet & fomitem. Proderit & sanguinis missio, quæ corpori plethorico, succis ve male moratis saginato immixta *Opiata* tempestates & tumultus excitarent, vacuatis & dilutis humoribus omnia ad pacem component. non te moretur vesanus vulgi timor, ne sanguine missio, mox erupturæ, aut jam erumpentes Variolæ, reflectantur ad præcordia: imo detractâ oneris parte, reliquum à naturâ facilius ejcitur, concessâ sanguini fluendi libertate, vegetiùs pullulabunt pustulæ, graviora symptomata præcavebuntur aut evanescent. At his parum proficietibus, omne sæpe tulit punctum Hypnoticum prudenti manu concessum. Hujus ope multitudo pustularum, & symptomata illam comitantia depelluntur, male erumpentes Variolæ ad Naturæ normam reducuntur, jam eruptæ augmentum & maturitatem feliciter adipiscuntur.

Ergo Variolis Narcotica.

DOMINI DOCTORES DISPUTATURI.

M. Michael-Ludovicus Vernage. *M. Michael Peager.*

M. Joannes-Baptista Chomel,
Medicus Regii ordinarius, &
Regiæ Scientiarum Academiæ.

M. Joannes-Franciscus Leandré. *M. Nicolaus le Tellier.*

M. Philippus Caxon, antiquus
Facultatis Decanus.

M. Jacobus-Antonius Miller. *M. Petrus Affroy.*

M. Alexander-Petrus Mastor.

Autor. Proponerebat Parisiis HYACINTHUS THEODORUS BARON, Parisinus,
Baccalæureus Medicus, A. R. S. H. 1732 à sextâ ad meridiem.